

Klimatičtí aktivisté, křik menšin, zdroje, covid... Proslulý český vědec vysvětlil, proč západní civilizace neunikne kolapsu

- CZ24 News | 27. června 2021



Egyptolog Miroslav Bárta varoval, že to, co společnost přivede na vrchol, je to, co ji nakonec položí. V USA se vychýlilo kyvadlo od bílých elit extrémně vlevo. „Jsem přesvědčen o tom, že křik nikdy nic nepostavil, na rozdíl od diskuze, která se snaží dospívat k řešení a to řešení je základem nějakých úkonů, které vedou k budování,“ myslí si. „Sociální sítě fungují tak, že tam dochází k ukřižování a postování šibenic,“ dodává Bárta.

Hostem Rozstřelu byl egyptolog Miroslav Bárta. Moderátor na začátku rozhovoru uvedl, že Bárta vydává knihu Sedm zákonů, jak se civilizace rodí, rostou a upadají. Knihu psal čtyři roky a myšlenkově není prý zcela nová. „Já jsem tam skládal části toho, o čem jsem si myslel, že je poznání dlouhých časových řad i ze svých dřívějších prací, ale trvalo mi to velice dlouho, protože ta knížka je určena primárně pro lidi a chtěl jsem, aby je to bavilo, není to typická vědecká kniha,“ pověděl.

V Sedmi zákonech se Bárta čtenářům představuje jako kritik současné společnosti. Ta je podle něj příliš byrokratická, často nesrozumitelná, zploštělá, sice technicky vyspělá, ale duchovně strádající. Poznání je prý nahrazeno informacemi, k jasnému postoji nám má stačit 280 znaků. „Vy se v dnešním světě necítíte dobře?“ zeptal se moderátor Bárty.

„Vy jste to shrnul velice dobře, právě, že se cítím. Právě proto, že cítím jako jedno malé kolečko naší společnosti svou malou zodpovědnost za ten svět, který jednou budeme předávat svým dětem a právě proto, že mám možnost studovat proměny civilizací v těch dlouhých časových řadách, tak ta kritika právě proto, že to mám rád, se nabízí. Vzhledem k tomu, že všichni žijeme moc rádi v tomhle světě, až na pár výjimek, tak bychom měli o něm uvažovat z pohledu, co s tím. Pokud vidíme, že se děje něco, co není úplně pozitivní a my víme, že to není pozitivní na základě dlouhých časových řad, který žádný jiný obor, než archeologie, historie, nemůžou dát dohromady, to je ten důvod, ale to neznamena, že bych na naši společnost plival nebo ji nálepkoval, ale právě proto, že ty možnosti máme, máme to poznání, technologie, komunikační kanály, jsme globální, tak je načase vyjít ven a říct, že my budeme poprvé úplně jiná civilizace, která překoná všechny nástrahy těch vývojových jam, které známe z minulosti, protože, když to víme, tak ty negativní faktory bychom mohli řešit a tu krizi, protože vzestupy a pády společností jsou přirozené. Je to rub a líc jedné mince, tak by se dali svým způsobem hodně zmírnit,“ myslí si Bárta.

Jsme tedy na rozcestí a záleží údajně na nás, jestli ta skoková změna bude k lepšímu nebo k horšímu. Bárta též v knize píše, že nás může čekat nová vlna totality. Lidstvo teď čeká boj o vodu, početné vlny migrace, boj o energetické zdroje; zažíváme zamlčování pravdy, účelové lži, ohýbání skutečnosti a možná nás čeká nová vlna totality. „Totalita může opravdu nastat,“ myslí si profesor Bárta. „A to ve chvíli, když budete lidi neustále strašit, a strach je vynikající spojenec, když chcete kontrolovat myšlení lidí. A proto si myslím si, že právě v této době je tak zásadní úloha elit, ať už jsou to elity vědecké, kulturní či politické,“ míní egyptolog.

Současné řemeslo politiky je pryč v očích veřejnosti zdiskreditováno. „Nikdo jiný, než kvalitní politik, nepřesvědčí lidi o tom, co z vědy vyplývá, že je potřeba udělat,“ pověděl Bárta.

„Mě by zajímalo, jaký je Váš názor na ty zájmové skupiny #MeToo nebo #BlackLivesMatter, nemohou z dlouhodobého hlediska být i tyto organizace nebezpečné?“ zeptal se moderátor.

Bárta interpretoval Hérakleitův zákon. „To, co vás přivede na vrchol, je to, co vás nakonec položí,“ pověděl egyptolog. „To, co vidíme zejména ve Spojených státech, je jen otázka času, kdy to dospěje s velkou silou a razancí i sem, je to defacto reakce na dominanci bílého člověka. Ve Spojených státech je to velice vyostřený, díky jejich historii, díky tradici otroctví atd., myslím si, že je to vlastnost kyvadla, kdy nejdříve to byla ta bílá elita, teď vlastně ta společnost se snaží to vyrovnat, takže to kyvadlo z extrémní pozice vpravo jde do extrémní pozice vlevo. Myslím si, že to, co se děje v současnou chvíli ve Spojených státech, není úplně ideální a já doufám, že nezbyde než čekat na to, až to kyvadlo zase z té extrémní pozice dospěje někam mezi,“ doufá Bárta.

Moderátor se obává o to, aby to kyvadlo nevysklilo hodiny, tedy civilizaci. Na mysli má třeba filmový průmysl, kde jsou historické postavy bělochů ztvárněny černými Američany. „Možná, že to zahrají skvěle, ale podle Vás, je tohle správné?“ zeptal se hosta Rozstřelu. Bárta se domnívá, že tohle je ta extrémní poloha, tam, kde se překrucuje realita. Neslouží to věci a pryč to je již kontraproduktivní. „Není potřeba být razantní za každou cenu. Je potřeba si uvědomit, že všichni máme svá práva,

všichni máme své povinnosti a určitá pokora a respekt by tady vždycky měly být, není možné to zahodit za sebe," popsal.

Kolaps civilizace je prý pouze přechodné období, kdy nemá společnost dostatek zdrojů, aby udržela svoji vysokou životní úroveň. Je tedy možné, že nás takovýto kolaps stihne, neboť naše zdroje energie se neustále prodražují. Na technický pokrok jsou třeba právě levné zdroje. „Buď si řekneme dobře, chceme žít více takzvaně v souladu s přírodou, i když to nikdy nebude v souladu s přírodou, asi nikdy nepřestaneme používat plasty, i když jsou relativně nové, tak si musíme říct, buď budeme dávat obrovský důraz na základní výzkum, abychom dřív nebo později dospěli k novým možnostem v oblasti nových levných zdrojů energie, nebo si řekneme, dobře, tak my to takhle chceme, ale cena za to je, doufejme, přechodné snížení životní úrovně, protože, když si vybereme zdroje, které jsou trochu náročnější, tak samozřejmě tím se někde té energie nebude dostávat, to je jednoduchá matematika,“ myslí si.

Za extrém označuje i názory organizace jako je Extinction Rebellion, kteří tvrdí, že kvůli změnám klimatu zemřou do konce 21. století čtyři miliardy lidí. „Tento extrém se snaží doslova za každou cenu prosadit jenom svůj názor. S takovými lidmi je obvykle těžká debata, i když já jsem s nimi neměl zatím tu čest a asi bych to nevyhledával. Ať si každý nechá svůj názor, ale zároveň musí respektovat názory ostatních.“

Fotogalerie: - Nemrzačte historii





„Jsem přesvědčen o tom, že křik nikdy nic nepostavil, na rozdíl od diskuze, která se snaží dospívat k řešení, a to řešení je základem nějakých úkonů, které vedou k budování, takže jenom křičet ve své bublině je možná uspokojující pro ty, co jsou v té bublině, ale není to dlouhodobě udržitelná strategie,“ dodává. Takovými bublinami jsou podle Bárty skupiny na sociálních sítích. Egyptolog v Sedmi zákonech píše, že za zrodem dnešní moderní civilizace stojí knihtisk. „Protože naše civilizace stojí na sdílení informací.“

„Sociální sítě fungují tak, že tam dochází k ukřižovávání a postování šibenic,“ myslí si Bárta. „A to ničemu dobrému nevede. Pokud mezi lidmi vykopáváte příkopy, místo toho, abyste se je snažil nadchnout pro nějakou vizi, tak to nemůže dopadnout dobře,“ dodává.

Na závěr rozhovoru se dostali i ke covidu. „V čem v České republice v tuhle chvíli podle vás selhává politická reprezentace, elity jako takové?“ zeptal se moderátor.

„Co mě děsí jako občana je, že my jsme to na začátku zvládali velice dobře. Šláplo se na tu brzdu, i když se nechali stále odjíždět lidi na hory a s těmi to přijíždělo pravděpodobně zpět. Pak jsme vše rozvolnili, i když i v západní Evropě se i v létě nosily roušky v obchodech, na kulturních akcích, pak byly volby na podzim a výsledek byl, že zatímco v západní civilizované Evropě umíralo v průměru osm set lidí na milion obyvatel, tak u nás to bylo dva tisíce čtyři sta. V Dánsku, které považuji za obrovsky vyspělé jako společnost, umíralo čtyři sta lidí jen. To u nás je oproti Dánsku o dva tisíce lidí víc na jeden milion,“ popisoval Bárta. Kritizoval i délku zavření škol, v čemž Česká republika bohužel vynikala.

Egyptolog je optimista. „To dění posledních let odhalilo to, co neumíme, co není úplně nejlíp tady, takže my máme jedinou šanci a myslím si, že spousta firem toto ukazuje, že to jde. Stát se skutečnou

společností, kde se prodávají myšlenky, my nemáme těžký průmysl, nikdo tady nechce, aby tady byly jenom fabriky, že z ciziny, kde se budou montovat součástky nebo vyrábět součástky za minimální přidanou hodnotu, že si tahle země vzdělaností, šikovností lidí zaslouží, abychom tady primárně kladli obrovský důraz, ale žili tím, ne jenom to proklamovali někde na tiskovkách, ale žili tím, že chceme rozvíjet vzdělanostní společnost, která bude stát na vynalézání a prodeji svých myšlenek, ne jakýchsi polotvarů,“ uzavírá egyptolog Miroslav Bárta.

Zdroj: parlamentnilisty